

ZAKON
O BANKI SLOVENIJE (ZBS-1)

1. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen
(Status Banke Slovenije)

- (1) Banka Slovenije je centralna banka Republike Slovenije.
- (2) Banka Slovenije je pravna oseba javnega prava, ki samostojno razpolaga z lastnim premoženjem.
- (3) Banka Slovenije je v izključni državni lasti s finančno in upravljalno avtonomijo.

2. člen
(Položaj Banke Slovenije)

Banka Slovenije ter člani njenih organov odločanja so neodvisni in pri opravljanju nalog po tem zakonu niso vezani na sklepe, stališča in navodila državnih ali katerihkoli organov, niti se ne smejo nanje obračati po navodila ali usmeritve.

3. člen
(Sedež Banke Slovenije)

- (1) Banka Slovenije ima sedež v Ljubljani.
- (2) Banka Slovenije posluje pod imenom "Banka Slovenije".

4. člen
(Cilj Banke Slovenije)

Temeljni cilj Banke Slovenije je stabilnost cen. V okviru zagotavljanja cenovne stabilnosti Banka Slovenije podpira splošno ekonomsko politiko in si prizadeva za finančno stabilnost, upoštevajoč načeli odprtega tržnega gospodarstva in proste konkurence.

2. KAPITAL IN REZERVE BANKE SLOVENIJE

5. člen
(Osnovni kapital Banke Slovenije)

- (1) Banka Slovenija ima osnovni kapital, ki se oblikuje iz dela splošnih rezerv Banke Slovenije v višini 2 milijard tolarjev na dan uveljavitve tega zakona.
- (2) Osnovni kapital Banke Slovenije se lahko poveča iz oblikovanih splošnih rezerv v višini, ki jo določi Svet Banke Slovenije.

6. člen
(Rezerve Banke Slovenije)

- (1) Rezerve Banke Slovenije sestavljajo splošne rezerve in posebne rezerve.

(2) Splošne rezerve so namenjene kritju splošnih tveganj pri poslovanju Banke Slovenije. Posebne rezerve so namenjene pokrivanju tečajnih in cenovnih tveganj.

(3) Posebne rezerve se oblikujejo v višini nerealiziranih prihodkov iz naslova tečajnih in cenovnih sprememb.

(4) Višina splošnih rezerv ni omejena in se oblikuje iz presežka prihodkov nad odhodki v skladu z delitvijo le-tega iz 50. člena tega zakona.

3. IZDAJANJE BANKOVCEV IN KOVANCEV

7. člen (Izdajanje bankovcev)

(1) Banka Slovenije je pooblaščenca za izdajanje bankovcev, ki so neomejeno zakonito plačilno sredstvo v Republiki Sloveniji ter za določanje apoenov in njihovih glavnih znamenj.

(2) Denarno enoto Republike Slovenije določa poseben zakon.

(3) Obveznost na podlagi izdanih bankovcev je za Banko Slovenije trajna.

8. člen (Izdajanje kovancev)

(1) Republika Slovenija izdaja kovance, ki so omejeno zakonito plačilno sredstvo in določa apoene ter njihova glavna znamenja. Banka Slovenije ob soglasju ministrstva, pristojnega za finance določa zgornjo mejo poravnavanja dolžniško-upniških razmerij s kovanci, ki jo je upnik dolžan spoštovati.

(2) Strokovne in tehnične naloge v zvezi z izdajo kovancev opravlja Banka Slovenije na podlagi pogodbe med Banko Slovenije in ministrstvom, pristojnim za finance.

(3) Izdajanje priložnostnih kovancev je urejeno s posebnim zakonom.

9. člen (Oskrbovanje območja Republike Slovenije z bankovci in kovanci)

(1) Banka Slovenije odloča o dajanju bankovcev in kovancev v obtok in o njihovem jemanju iz obtoka in organizira oskrbovanje območja Republike Slovenije z bankovci in kovanci.

(2) Najnižji apoen v prometu, s katerim se zaokroži končni obračun v gotovinskem in brezgotovinskem plačilnem prometu in v poslovnih knjigah, določi Banka Slovenije.

(3) Bankovci in kovanci, ki se vzamejo iz obtoka se zamenjajo v rokih in na način, ki jih določi Banka Slovenije.

(4) Banka Slovenije zamenja bankovce in kovance, ki so postali neprimerni za promet in sicer: obrabljene bankovce v polnem znesku, poškodovane bankovce in kovance pa po pogojih, ki jih sama določi.

(5) Banka Slovenije lahko s podzakonskimi predpisi uredi vsa vprašanja povezana z izdajanjem in oskrbovanjem bankovcev ter oskrbovanjem kovancev.

10. člen
(Pristnost bankovcev in kovancev)

Banka Slovenije ima izključno pravico dajati strokovno mnenje o pristnosti bankovcev in kovancev, ki se glasijo na slovenski tolar.

4. NALOGE BANKE SLOVENIJE

4.1. Splošne določbe

11. člen
(Naloge Banke Slovenije v zvezi z izvajanjem denarne politike)

Pri uresničevanju nalog in pooblastil po tem in drugih zakonih, Banka Slovenije predvsem:

1. oblikuje in uresničuje denarno politiko,
2. oblikuje in uresničuje denarni nadzor,
3. je odgovorna za splošno likvidnost bančnega sistema,
4. sodeluje pri transakcijah na deviznih in finančnih trgih,
5. sprejema v depozit sredstva bank in hranilnic,
6. odpira račune bankam in hranilnicam,
7. ureja plačilne sisteme.

12. člen
(Druge naloge Banke Slovenije)

Poleg nalog iz prejšnjega člena tega zakona Banka Slovenije opravlja tudi druge naloge, posebej pa:

1. upravlja z deviznimi sredstvi, kakor tudi z drugo aktivo, ki ji je zaupana,
2. lahko deluje kot plačilni in/ali fiskalni agent države ter kot predstavnik države v mednarodnih finančnih organizacijah v skladu z zakonom,
3. odpira račune državnim organom in osebam javnega prava in drugim udeležencem na denarnem trgu,
4. v primeru potreb sprejema v depozit sredstva oseb iz prejšnje točke,
5. oblikuje, uveljavlja in nadzoruje sistem pravil za varno in skrbno poslovanje bank in hranilnic,
6. zagotavlja informacijski sistem za nemoteno opravljanje vseh svojih funkcij,
7. odpira račune drugim finančnim institucijam (klirinško depotni družbi in borzno posredniškim družbam), s katerimi sklene pogodbo.

13. člen
(Informacijski sistem Banke Slovenije)

(1) Banka Slovenije je odgovorna za evidentiranje, zbiranje, obdelavo in izkazovanje podatkov in informacij, ki se nanašajo na uresničevanje njenih funkcij po tem zakonu in po drugih zakonih.

(2) Banka Slovenije lahko zahteva od pravne osebe ali podružnice tujih pravnih oseb informacije, ki jih potrebuje zaradi obveznosti iz prvega odstavka tega člena ali zaradi izvrševanja drugih nalog po tem ali drugem zakonu.

(3) Banka Slovenije predpiše način in obseg evidentiranja, zbiranja, obdelave, izkazovanja in prenosa podatkov in informacij, potrebnih za izvajanje svojih funkcij iz tega in drugih zakonov.

(4) Banka Slovenije in ministrstvo, pristojno za finance, sta si dolžna posredovati podatke in informacije, ki so pomembni za delovanje denarnega in finančnega sistema.

14. člen
(Plačilni sistemi)

(1) Banka Slovenije v skladu s pooblastilom iz 11. člena tega zakona usmerja, vodi, podpira in nadzira delovanje plačilnih sistemov.

(2) Banka Slovenije opravlja nadzor nad zakonitostjo in pravilnostjo delovanja plačilnih sistemov v Republiki Sloveniji po tem in drugih zakonih.

4.2. Denarna politika in politika deviznega tečaja

15. člen
(Denarni ukrepi in nadzor)

(1) Banka Slovenije lahko v zvezi z nalogami iz 11. in 12. člena tega zakona sprejema ukrepe in izvaja nadzor.

(2) Pri izvajanju pooblastil iz prejšnjega odstavka lahko Banka Slovenije:

1. opredeli pogoje in instrumente za uravnavanje kreditne aktivnosti in likvidnosti bank in hranilnic ter pogoje in instrumente za uravnavanje količine denarja v obtoku,
2. za doseganje ciljev denarne politike in politike deviznega tečaja sprejema ukrepe v zvezi z obrestnimi merami in deviznim tečajem.

(3) Banka Slovenije določi splošne pogoje in pravila za operacije, ki jih izvaja na podlagi prejšnjega odstavka tega člena.

16. člen
(Denarni trg)

(1) Za trgovanje na denarnem trgu po tem zakonu se šteje trgovanje s finančnimi instrumenti z ročnostjo, krajšo od enega leta, zlasti:

- trgovanje s kratkoročnimi dolžniškimi vrednostnimi papirji,
- začasni nakup in začasna prodaja vrednostnih papirjev,
- trgovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti, katerih cena je odvisna od obrestnih mer oziroma cen tujih valut.

(2) Banka Slovenije lahko po predhodnem soglasju Agencije za trg vrednostnih papirjev določi pravila trgovanja na denarnem trgu, v katerih določi zlasti:

- finančne instrumente, za katere veljajo pravila,
- pravila za trgovanje,
- pravila za poravnavo sklenjenih poslov,
- pravila za izračun in objavo podatkov o sklenjenih poslih.

17. člen
(Operacije na odprtem trgu)

(1) Zaradi uresničevanja ciljev in izpolnjevanja nalog denarne politike lahko Banka Slovenije na finančnih trgih kupuje ali prodaja, promptno ali terminsko, dokončno ali začasno, posoja ali si izposoja tržne in netržne finančne instrumente, vključno s plemenitimi kovinami, ter izdaja vrednostne papirje v domači ali v tujih valutah in zanje vodi register.

(2) Banka Slovenije določi pogoje in splošna pravila svojih operacij na odprtem trgu.

18. člen
(Kreditni in posojilni posli)

(1) Zaradi uresničevanja ciljev in izpolnjevanja nalog po tem zakonu lahko Banka Slovenije z bankami in hranilnicami in drugimi tržnimi udeleženci sklepa kreditne in posojilne posle, ki temeljijo na ustreznem zavarovanju.

(2) Banka Slovenije določi pogoje kreditne in posojilne ponudbe, oblike poslov in vrsto premoženja za zavarovanje.

19. člen
(Obvezne rezerve)

(1) Banka Slovenije določa obliko in višino obveznih rezerv bank in hranilnic in predpiše določen odstotek sredstev, ki jih morajo banke in hranilnice imeti na računu pri Banki Slovenije.

(2) Banka Slovenije lahko določi različne odstotke po vrsti, rokih in velikosti depozitov in drugih sredstev bank in hranilnic, oziroma lahko določi, da se za določene depozite in druga sredstva ne obračunava obveznih rezerv.

(3) Banka Slovenije obrestuje sredstva obveznih rezerv in določa nadomestilo za nedosežene in nepravilno uporabljene obvezne rezerve.

(4) Banka Slovenije določa način in roke za izračun, izpolnitev in uporabo obveznih rezerv.

20. člen
(Drugi instrumenti denarne politike)

Zaradi uresničevanja ciljev in izpolnjevanja nalog, ki jih ima po tem zakonu, lahko Banka Slovenije odloči o uporabi drugih instrumentov denarne politike za katere oceni, da so potrebni.

21. člen
(Politika deviznega tečaja)

Banka Slovenije vodi politiko tečaja domače valute, ki je skladna z doseganjem temeljnega cilja iz 4. člena tega zakona.

22. člen
(Operacije na deviznih trgih)

(1) Banka Slovenije uresničuje politiko deviznega tečaja v skladu s cilji in pooblastili za vodenje denarne politike predvsem pa:

1. z nakupi in prodajami, promptnimi in terminskimi, začasnimi in dokončnimi, deviz ali katerekoli oblike deviznih dobroimetij, vključno z vrednostnimi papirji v tuji valuti, ter plemenitih kovin,
2. z vsemi vrstami bančnih poslov z domačimi in tujimi institucijami vključno s posojanjem in izposojanjem.

(2) Banka Slovenije lahko pri operacijah iz prejšnjega odstavka posluje z drugimi centralnimi bankami, tujimi finančnimi institucijami ter mednarodnimi finančnimi organizacijami.

(3) Banka Slovenije je imetnik in upravljalec deviznih dobroimetij, ki jih pridobiva v operacijah na deviznih trgih ali v drugih oblikah bančnih operacij.

4.3. Nadzor nad bankami in hranilnicami

23. člen

(Nadzor nad poslovanjem bank in hranilnic)

(1) Banka Slovenije opravlja nadzor nad bankami, hranilnicami in drugimi osebami na podlagi zakona, ki ureja bančništvo in na tej podlagi oblikuje, uveljavlja in nadzoruje sistem pravil, ki zagotavljajo standarde varnega poslovanja bank in hranilnic.

(2) Pri oblikovanju sistema pravil, uresničevanju nadzora in pri ukrepanju iz prejšnjega odstavka Banka Slovenije upošteva standarde in priporočila, ki jih v ta namen oblikujejo pristojne domače in mednarodne institucije.

4.4. Financiranje javnega sektorja in razmerje Banke Slovenije do Državnega zbora in drugih organov Republike Slovenije

24. člen

(Prepoved kreditiranja in financiranja javnega sektorja)

(1) Banka Slovenije ne sme odobravati okvirnih in drugih kreditov organom Republike Slovenije, Evropske unije ali državam članicam Evropske unije ali njihovim regionalnim, lokalnim organom in drugim osebam javnega prava.

(2) Banka Slovenije ne sme dajati garancij za obveznosti subjektov iz prejšnjega odstavka in ne sme od njih kupovati njihovih dolžniških instrumentov.

25. člen

(Izjeme od prepovedi kreditiranja in financiranja javnega sektorja)

Omejitve iz prejšnjega člena ne veljajo za:

1. banke, hranilnice in druge finančne institucije, ki so v javni lasti, če morajo izpolnjevati enake pogoje kot druge banke, hranilnice in finančne institucije,
2. za potrebe financiranja obveznosti Republike Slovenije do Mednarodnega denarnega sklada,
3. posle, ki zadevajo izdajanje kovancev in ne presegajo 10% vrednosti kovancev v obtoku,
4. premostitvene kredite javnemu sektorju znotraj enega dneva brez možnosti obnavljanja.

26. člen

(Poročanje Državnemu zboru)

Banka Slovenije o svojem delu najmanj polletno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije.

27. člen

(Posli za Republiko Slovenijo)

(1) Sredstva proračuna Republike Slovenije se vodijo pri Banki Slovenije.

(2) Banka Slovenije in ministrstvo, pristojno za finance s pogodbo določita vrsto, obseg, pogoje in način uresničevanja poslov za Republiko Slovenijo iz 12. člena tega zakona.

5. ORGANI BANKE SLOVENIJE

5.1. Splošna določba

28. člen
(Organa Banke Slovenije)

Organa Banke Slovenije sta guverner Banke Slovenije in Svet Banke Slovenije.

5.2. Guverner Banke Slovenije

29. člen
(Pristojnosti guvernerja Banke Slovenije)

- (1) Guverner Banke Slovenije vodi poslovanje in organizira delo ter zastopa Banko Slovenije.
- (2) Guverner Banke Slovenije izvršuje odločitve Sveta Banke Slovenije in izdaja posamične in splošne akte Banke Slovenije, ki niso v pristojnosti Sveta Banke Slovenije.
- (3) Guverner Banke Slovenije lahko izdaja navodila za izvajanje sklepov Sveta Banke Slovenije.

5.3. Svet Banke Slovenije

30. člen
(Sestava Sveta Banke Slovenije)

- (1) Svet Banke Slovenije sestavlja devet članov. Člani Sveta Banke Slovenije so: guverner, štiri viceguvernerji in štiri člani.
- (2) Guverner Banke Slovenije je predsednik Sveta Banke Slovenije.
- (3) Guverner Banke Slovenije pooblasti enega od viceguvernerjev za namestnika.

31. člen
(Pristojnosti Sveta Banke Slovenije)

- (1) Svet Banke Slovenije odloča o zadevah, ki so na podlagi tega ali drugih zakonov v pristojnosti Banke Slovenije.
- (2) Svet Banke Slovenije odloča o zadevah iz svojega delovnega področja na sejah.
- (3) Svet Banke Slovenije sprejme poslovnik o svojem delu.
- (4) Svet Banke Slovenije odloča z dvotretjinsko večino vseh svojih članov.

32. člen
(Druge zadeve v pristojnosti Sveta Banke Slovenije)

(1) Svet Banke Slovenije odloča tudi o drugih zadevah, ki zadevajo poslovanje Banke Slovenije in sicer:

1. predlaga zunanjega revizorja,
2. ureja pravice in obveznosti iz delovnih razmerij za člane Sveta Banke Slovenije,
3. ugotavlja nezdržljivost opravljanja funkcij članov Sveta Banke Slovenije,
4. se opredeljuje o notranjih administrativnih vprašanjih Banke Slovenije.

(2) Svet Banke Slovenije z ugotovitvami iz tretje točke prejšnjega odstavka tega člena seznaneni Državni zbor.

33. člen

(Sodelovanje drugih oseb na sejah Sveta Banke Slovenije)

(1) Na sejah Sveta Banke Slovenije lahko sodelujeta predstavnik odbora Državnega zbora, pristojnega za finance in monetarno politiko in minister, pristojen za finance, vendar nimata pravice glasovati.

(2) Svet Banke Slovenije lahko glede na vrsto posameznih vprašanj v obravnavi, na sejo vabi tudi strokovnjake za ta vprašanja.

34. člen

(Objava predpisov Banke Slovenije)

Banka Slovenije splošne akte, ki jih sprejme Svet Banke Slovenije, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

5.4. Postopek imenovanja in razrešitve guvernerja, viceguvernerjev in članov Sveta Banke Slovenije

35. člen

(Imenovanje guvernerja Banke Slovenije)

Guvernerja Banke Slovenije imenuje Državni zbor za šest let na predlog predsednika Republike Slovenije in je lahko ponovno imenovan.

36. člen

(Imenovanje viceguvernerjev in članov Sveta Banke Slovenije)

Viceguvernerje in člane Sveta Banke Slovenije, imenuje Državni zbor za šest let na predlog predsednika Republike Slovenije in so lahko ponovno imenovani.

37. člen

(Postopki imenovanja guvernerja, viceguvernerjev in članov Sveta Banke Slovenije)

(1) Guverner Banke Slovenije obvesti predsednika Republike Slovenije in Državni zbor o izteku mandata člana Sveta Banke Slovenije najpozneje šest mesecev pred iztekom mandata.

(2) Predsednik Republike Slovenije objavi v 30 dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega

odstavka tega člena v Uradnem listu Republike Slovenije poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člana Sveta Banke Slovenije.

(3) Predloge je potrebno poslati v roku, ki ne sme biti krajši od 30, v primeru predčasnega prenehanja mandata pa ne krajši od 15 dni po objavi poziva. Predlogi morajo biti obrazloženi, posebej mora biti priloženo pisno soglasje možnega kandidata, da je kandidaturo pripravljen sprejeti.

(4) Izmed prijavljenih možnih kandidatov za člane Sveta Banke Slovenije predsednik Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru kandidate za člane Sveta Banke Slovenije, lahko pa predlaga tudi druge kandidate. Predlog poda v 30 dneh po izteku roka iz prejšnjega odstavka. Vsak predlog kandidature mora biti obrazložen in priložena mora biti pisna izjava kandidata, da sprejema kandidaturo.

(5) Državni zbor mora glasovati o predlaganem kandidatu za člana Sveta Banke Slovenije v 30 dneh po predložitvi predloga. Glasovanje je tajno. Predlagani kandidat je imenovan, če zanj glasuje večina vseh poslancev.

(6) Če predlagani kandidat za člana Sveta Banke Slovenije ne dobi potrebne večine poslanskih glasov, predsednik Državnega zbora o tem takoj obvesti predsednika Republike Slovenije, ki v 14 dneh sporoči predsedniku Državnega zbora svojo odločitev o nadaljnjem postopku za izvolitev člana Sveta Banke Slovenije.

38. člen

(Nezdružljivost opravljanja funkcij)

(1) Člani Sveta Banke Slovenije morajo svojo funkcijo opravljati polni delovni čas na podlagi delovnega razmerja z Banko Slovenije.

(2) Ne glede na določilo prejšnjega odstavka tega člena lahko visokošolski učitelji opravljajo funkcijo članov Sveta Banke Slovenije s sklenitvijo delovnega razmerja z Banko Slovenije za tretjino polnega delovnega časa.

(3) Član Sveta Banke Slovenije iz prejšnjega odstavka tega člena ne more opravljati funkcije guvernerja ali viceguvernerja Banke Slovenije.

(4) Funkcija člana Sveta Banke Slovenije ni združljiva:

1. s funkcijami v državnih organih, v organih lokalnih skupnosti, v organih političnih strank in v organih sindikatov,
2. z delom v državnih organih, v organih lokalnih skupnosti in pri drugih nosilcih javnih pooblastil,
3. s članstvom v organih vodenja ali nadzora bank, hranilnic ali drugih gospodarskih družb, zavodov in zadrug,
4. z drugo pridobitno dejavnostjo, razen znanstveno-raziskovalnega dela, če le-ta ni v konfliktu z interesi Banke Slovenije,
5. z drugim delom ali dejavnostmi, ki bi lahko vplivale na njihovo neodvisnost ali bi bile lahko v nasprotju z interesi Banke Slovenije.

(5) Član Sveta Banke Slovenije lahko po imenovanju nastopi svojo funkcijo šele, ko svoj status uskladi z določbami tega člena. Usklajenost in nastop funkcije ugotavlja Svet Banke Slovenije na predlog guvernerja Banke Slovenije. Član Sveta Banke Slovenije je dolžan svoj status uskladiti z določbami tega člena najkasneje v treh mesecih po imenovanju, v nasprotnem primeru z iztekom tega roka odlok o imenovanju preneha veljati.

39. člen

(Razrešitev guvernerja, viceguvernerjev in članov Sveta Banke Slovenije)

(1) Član Sveta Banke Slovenije je lahko predčasno razrešen samo:

1. če sam zahteva razrešitev,
2. če v času trajanja mandata nastopijo razlogi za nezdružljivost opravljanja funkcije,
3. če je pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje z nepogojno kaznijo odvzema prostosti,
4. če se v predpisanem postopku ugotovi, da je odgovoren za težje kršitve svojih dolžnosti, zaradi česar obstaja resen dvom o njegovi primernosti za opravljanje te funkcije. Predpis, ki ureja postopek izda Banka Slovenije v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

(2) Član Sveta Banke Slovenije je predčasno razrešen z dnem, ko Državni zbor Republike Slovenije ugotovi, da je nastopil eden od razlogov iz prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Zoper odločitev Državnega zbora Republike Slovenije o razrešitvi je možno sprožiti upravni spor po zakonu, ki ureja upravne spore.

5.5. Notranja organizacija Banke Slovenije

40. člen

(Organizacija in poslovanje Banke Slovenije)

(1) Organizacijo in poslovanje Banke Slovenije urejajo notranji akti, ki jih sprejme guverner Banke Slovenije.

(2) Notranji akt Banke Slovenije določa tudi dela, ki jih opravljajo delavci s posebnimi pooblastili, njihove pravice in dolžnosti ter postopek in čas, za katerega se ti delavci imenujejo.

(3) O imenovanju delavcev iz prejšnjega odstavka odloča Svet Banke Slovenije na predlog guvernerja Banke Slovenije.

41. člen

(Notranja revizija)

(1) Za stalen in celovit nadzor nad poslovanjem Banke Slovenije iz 40. člena tega zakona se ustanovi notranja revizija kot samostojni organizacijski del, ki je neposredno podrejen guvernerju.

(2) Notranja revizija opravlja notranje revidiranje poslovanja v skladu s strokovnimi načeli in standardi notranjega revidiranja, kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev ter pravili delovanja notranje revizije. Notranja revizija opravlja svoje naloge na podlagi akta, s katerim se določijo vrsta, obseg, roki za izvedbo revidiranja ter način poročanja.

(3) Notranja revizija poroča guvernerju Banke Slovenije. Ugotovitve notranje revizije so podlaga za ukrepanje guvernerja.

(4) Notranja revizija najmanj enkrat letno poroča Svetu Banke Slovenije.

42. člen

(Pravice in obveznosti zaposlenih v Banki Slovenije)

(1) Pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev, ki so v delovnem razmerju v Banki Slovenije, so določene z notranjim aktom, ki ga sprejme Svet Banke Slovenije v skladu z

zakonom, ki ureja delovna razmerja.

(2) Pravice, obveznosti in odgovornosti guvernerja, viceguvernerjev in štirih članov Sveta Banke Slovenije, ki izvirajo iz delovnega razmerja, se določijo z notranjim aktom, ki ga sprejme Svet Banke Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

(3) Pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev s posebnimi pooblastili iz 40. člena tega zakona, ki izvirajo iz delovnih razmerij, se določijo z notranjim aktom v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja. Notranji akt sprejme Svet Banke Slovenije na predlog guvernerja Banke Slovenije.

(4) Notranji akti iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

6. POSTOPEK ODLOČANJA BANKE SLOVENIJE V POSAMIČNIH ZADEVAH

43. člen

(Pristojnosti nadzora)

(1) Banka Slovenije v okviru svojih pristojnosti z nadzorom bank in hranilnic preverja izvajanje določb tega in drugih zakonov ter na njihovi podlagi izdanih predpisov ter ukrepov.

(2) Natančnejše pogoje in način uresničevanja nadzora predpiše Banka Slovenije.

(3) Za postopek Banke Slovenije se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja bančništvo.

44. člen

(Načini izvajanja nadzora)

Banka Slovenije izvaja nadzor bank in hranilnic:

1. s pregledom poročil in druge dokumentacije, ki jo dobi od banke ali hranilnice, ter s pregledom podatkov in druge dokumentacije, s katero razpolaga,
2. z neposrednim vpogledom v poslovne knjige in drugo dokumentacijo v banki ali hranilnici.

45. člen

(Ukrepi Banke Slovenije)

(1) Ukrepi Banke Slovenije v zvezi z uresničevanjem denarne politike so:

1. omejitev kreditne aktivnosti banke ali hranilnice,
2. uskladitev ročne strukture sredstev in naložb,
3. omejitev dostopa do instrumentov odprtega trga in odprtih ponudb Banke Slovenije in izrekanje drugih omejitev pri poslovanju,
4. vplačilo neobrestovanega depozita pri Banki Slovenije, zlasti v primeru neizpolnjevanja obveznih rezerv, oziroma drugih kršitev in nepravilnosti v zvezi z obveznimi rezervami,
5. zaračunavanje zamudnih obresti ob neupoštevanju ukrepov,
6. predlog pristojnim organom banke oziroma hranilnice za suspenz ali razrešitev odgovornega vodilnega delavca,
7. drugi ukrepi, ki jih določa zakon.

(2) Ukrepi iz tega člena in njihovo trajanje, razen iz 6. točke prejšnjega odstavka tega člena, se izrečejo z odločbo.

46. člen
(Postopek sodnega varstva)

Sodno varstvo proti posamičnim pravnim aktom Banke Slovenije, ki jih izdaja na podlagi pooblastil iz tega zakona, se zagotavlja v postopku, določenem v zakonu, ki ureja bančništvo.

7. VAROVANJE ZAUPNIH PODATKOV

47. člen
(Varovanje zaupnih podatkov)

Člani Sveta Banke Slovenije, delavci Banke Slovenije in druge osebe, ki opravljajo naloge za Banko Slovenije so dolžni varovati zaupne podatke, za katere so izvedeli v zvezi z opravljanjem funkcije oziroma dela in sicer tudi po prenehanju njihove funkcije oziroma delovnega razmerja.

8. SODELOVANJE BANKE SLOVENIJE S CENTRALNIMI BANKAMI IN Z MEDNARODNIMI FINANČNIMI ORGANIZACIJAMI

48. člen
(Sodelovanje s centralnimi bankami in z mednarodnimi finančnimi organizacijami)

Banka Slovenije lahko zaradi izvrševanja svojih nalog sodeluje z drugimi centralnimi bankami in nadzornimi institucijami, ter z mednarodnimi finančnimi organizacijami.

9. PRIHODKI, ODHODKI IN SREDSTVA BANKE SLOVENIJE

49. člen
(Finančni načrt in letni obračun Banke Slovenije)

- (1) Finančno leto Banke Slovenije je enako koledarskemu letu.
- (2) Banka Slovenije pripravi računovodske izkaze v skladu s principi, standardi in računovodskimi usmeritvami, ki jih sprejme Svet Banke Slovenije upoštevajoč principe, standarde in računovodske usmeritve Evropske centralne banke (v nadaljnjem besedilu: ECB).
- (3) Banka Slovenije načrtuje svoje prihodke in odhodke v finančnem načrtu, ki ga sprejme do 31. decembra predhodnega leta.
- (4) V primeru, da finančni načrt ni sprejet do 31. decembra predhodnega leta se financiranje izvaja po sklepu o začasnem financiranju, ki ga sprejme Svet Banke Slovenije.
- (5) Svet Banke Slovenije sprejme do 31. marca vsakega leta letni obračun za preteklo leto.
- (6) Banka Slovenije z letnim obračunom in finančnim načrtom seznanja Državni zbor. Letni računovodski izkazi so sestavni del letnega poročila in se objavijo.

50. člen
(Delitev presežka prihodkov nad odhodki)

(1) Presežek prihodkov nad odhodki se deli za posebne rezerve, splošne rezerve in proračun Republike Slovenije.

(2) Nerealizirani prihodki iz naslova tečajnih in cenovnih sprememb se v celoti prenašajo v posebne rezerve. Uporabijo se lahko le za kritje primanjkljaja, ki je posledica nerealiziranih odhodkov iz tečajnih in cenovnih sprememb.

(3) Presežek prihodkov nad odhodki po razporeditvi sredstev v posebne rezerve se v višini 25 odstotkov nameni v proračun Republike Slovenije, preostanek pa v splošne rezerve.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek tega člena se v primeru, da splošne rezerve Banke Slovenije v predhodnem letu presegajo 5 odstotkov bilančne vsote Banke Slovenije, lahko Banka Slovenije in minister, pristojen za finance dogovorita, da se večji delež presežka iz prejšnjega odstavka tega člena nameni za proračun Republike Slovenije.

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena se v primeru, da splošne rezerve Banke Slovenije v predhodnem letu ne dosegajo 1 odstotka bilančne vsote Banke Slovenije, lahko Banka Slovenije in minister, pristojen za finance dogovorita, da se manjši delež presežka iz tretjega odstavka tega člena nameni za proračun Republike Slovenije.

51. člen
(Pokrivanje skupnega primanjkljaja prihodkov nad odhodki)

(1) Primanjkljaj prihodkov nad odhodki pokriva Banka Slovenije iz splošnih rezerv.

(2) Sredstva za pokrivanje primanjkljaja prihodkov nad odhodki, ki ga ni mogoče pokriti na način iz prvega odstavka tega člena, se zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije.

52. člen
(Revidiranje računovodskih izkazov Banke Slovenije)

Računovodske izkaze Banke Slovenije revidira neodvisni mednarodni revizor, ki ga za triletno obdobje na predlog Sveta Banke Slovenije določi pristojni odbor Državnega zbora. V kolikor pristojni odbor Državnega zbora o izbiri ne odloči najkasneje šest mesecev pred nastopom novega triletnega obdobja, ga izbere Banka Slovenije sama. Svet Banke Slovenije mora pristojnemu odboru Državnega zbora predložiti svoj predlog pred iztekom dveh let tekočega triletnega obdobja.

53. člen
(Tarifa Banke Slovenije)

Banka Slovenije določa tarifo, po kateri se zaračunavajo nadomestila za storitve, ki jih opravlja.

10. ČLANSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE V EVROPSKI UNIJI

54. člen
(Splošna določba)

Banka Slovenije je z dnem članstva Republike Slovenije v Evropski uniji sestavni del

Evropskega sistema centralnih bank (v nadaljnjem besedilu: ESCB) in pri svojem delovanju upošteva določila 43. člena statuta ESCB in ECB, ki veljajo za države članice Evropske unije z derogacijo.

55. člen
(Informacijski sistem Banke Slovenije)

Banka Slovenije od dneva članstva Republike Slovenije v Evropski uniji pri evidentiranju, zbiranju, obdelavi in izkazovanju podatkov in informacij za izvajanje svojih funkcij sodeluje z ECB v skladu s statutom ESCB in ECB.

56. člen
(Članstvo v organih ECB)

Guverner Banke Slovenije postane z dnem članstva Republike Slovenije v Evropski uniji član Razširjenega sveta ECB.

57. člen
(Varstvo pravic guvernerja ob predčasni razrešitvi)

(1) Guverner ima z dnem članstva Republike Slovenije v Evropski uniji zoper odločitev Državnega zbora Republike Slovenije iz drugega odstavka 39. člena tega zakona pravico do pritožbe na sodišče Evropskih skupnosti.

(2) S tem dnem se za guvernerja Banke Slovenije preneha uporabljati tretji odstavek 39. člena tega zakona.

11. UVEDBA EVRA KOT DENARNE ENOTE REPUBLIKE SLOVENIJE

58. člen
(Splošne določbe)

(1) Z dnem uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije se pri uresničevanju nalog Banke Slovenije v celoti upoštevajo določila statuta ESCB in ECB. V primeru neskladnosti posameznih določil tega zakona s statutom ESCB in ECB, veljajo določila statuta ESCB in ECB.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena Banka Slovenije pri izvajanju nalog, ki izhajajo iz določb 5., 6., 9., 2. - 7. točke 12., 23. in 27. člena tega zakona ni vezana na določila statuta ESCB in ECB in te naloge opravlja samostojno.

59. člen
(Izdajanje bankovcev)

Banka Slovenije je pri izdajanju bankovcev iz 7. člena tega zakona vezana na odločitve ECB.

60. člen
(Izdajanje kovancev)

Republika Slovenija izdaja kovance iz 8. člena tega zakona ob soglasju ECB.

61. člen

(Naloge Banke Slovenije v zvezi z izvajanjem denarne politike)

Banka Slovenije pri izvajanju denarne politike iz prve in druge točke 11. člena tega zakona izhaja iz statuta ESCB in ECB in upošteva usmeritve in navodila ECB ter pri tem:

- sooblikuje in uresničuje denarno politiko,
- sooblikuje in uresničuje denarni nadzor.

62. člen

(Druge naloge Banke Slovenije)

Pri opravljanju drugih nalog iz 1. točke 12. člena tega zakona Banka Slovenije upravlja z deviznimi sredstvi, ki jih ni prenesla v upravljanje ECB, kakor tudi z drugo aktivo, ki ji je zaupana.

63. člen

(Vpis kapitala ECB in prenos dela mednarodnih deviznih rezerv)

Vpis kapitala, prenos dela mednarodnih rezerv in druga vprašanja sodelovanja in povezovanja z ESCB in ECB se uresničuje v skladu s statutom ESCB in ECB in na njegovi podlagi sprejetimi odločitvami organov ECB.

64. člen

(Letni obračun Banke Slovenije)

Sestavni del letnega obračuna Banke Slovenije iz 49. člena tega zakona je tudi razporeditev dela denarnega prihodka ali odhodka ESCB, ki ga ECB v skladu s statutom ESCB in ECB ugotavlja pri izvajanju skupne denarne politike.

65. člen

(Izbor revizorja)

Izbor revizorja iz 52. člena tega zakona temelji na pravilih statuta ESCB in ECB.

66. člen

(Članstvo v organih ECB)

Z dnem uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije postane guverner Banke Slovenije član Sveta ECB.

67. člen

(Politika deviznega tečaja)

Z dnem uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije se preneha uporabljati določba 21. člena tega zakona.

12. KAZENSKÉ DOLOČBE

68. člen

(Kršitve bank in hranilnic)

(1) Z denarno kaznijo od 2.000.000 do 20.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek banka ali

hranilnica:

1. če ne upošteva pogojev, pravil in ukrepov, ki jih sprejme Banka Slovenije v zvezi z izdajanjem in oskrbovanjem bankovcev in kovancev (peti odstavek 9. člena),
2. če ne upošteva predpisov in navodil o delovanju informacijskega sistema, ki jih predpiše Banka Slovenije (tretji odstavek 13. člena),
3. če ne upošteva predpisov in navodil, ki jih Banka Slovenije sprejema pri izvajanju nalog usmerjanja, vodenja in podpiranja plačilnih sistemov (14. člen).
4. če ne upošteva pogojev in pravil, ki jih Banka Slovenije predpiše za operacije, ki jih izvaja (tretji odstavek 15. člena),
5. če ne upošteva pogojev in pravil, ki jih Banka Slovenije predpiše za operacije na odprtem trgu (drugi odstavek 17. člena),
6. če ne upošteva pogojev kreditne in posojilne ponudbe, ki jih določi Banka Slovenije (drugi odstavek 18. člena).

(2) Z denarno kaznijo od 250.000 do 1.500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba v banki ali hranilnici, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka tega člena.

69. člen
(Kršitve drugih oseb)

(1) Z denarno kaznijo od 250.000 do 1.500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali podružnica tuje pravne osebe, če ne upošteva predpisov in navodil o delovanju informacijskega sistema, ki jih predpiše Banka Slovenije (tretji odstavek 13. člena).

(2) Z denarno kaznijo od 100.000 do 750.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali podružnice tuje pravne osebe, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka tega člena.

13. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

70. člen
(Splošno)

Banka Slovenije, ustanovljena z zakonom o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I) nadaljuje z delom kot Banka Slovenije po tem zakonu.

71. člen
(Terjatve Banke Slovenije do Sklada Republike Slovenije za sukcesijo)

Do ureditve nasledstva nekdanje SFRJ se kot izjema od prepovedi kreditiranja in financiranja javnega sektorja štejejo tudi terjatve Banke Slovenije do Sklada Republike Slovenije za sukcesijo.

72. člen
(Izdaja predpisov)

(1) Banka Slovenije uskladi svoje splošne akte s tem zakonom v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do izdaje splošnih aktov iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo, če niso v nasprotju z določbami tega zakona, splošni akti Banke Slovenije sprejeti na podlagi zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I).

73. člen
(Postopki)

Postopki v posamičnih zadevah, ki tečejo na dan uveljavitve tega zakona, se končajo po tem zakonu.

74. člen
(Imenovanje organov)

(1) Guverner, viceguvernerji in člani Sveta Banke Slovenije, imenovani na podlagi zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I), katerih dejavnost je skladna z 38. členom tega zakona z dnem uveljavitve tega zakona, nadaljujejo svoj mandat do izteka mandata kot guverner, viceguvernerji in člani Sveta Banke Slovenije po tem zakonu. Namestnik guvernerja, imenovan na podlagi zakona o Banki Slovenije, nadaljuje svoj mandat kot viceguverner Banke Slovenije po tem zakonu.

(2) Guverner, viceguvernerji in člani Sveta Banke Slovenije, katerih dejavnost ni skladna z 38. členom tega zakona, nadaljujejo svoj mandat do izteka v skladu z imenovanjem.

(3) Do izteka prvega od mandatov članov Sveta Banke Slovenije, ki ne izpolnjujejo pogojev iz 38. člena deluje Svet Banke Slovenije v sestavi, v kateri je veljal do uveljavitve tega zakona.

(4) Če je z dnem uveljavitve tega zakona skladna z 38. členom tega zakona dejavnost več kot devetih članov Sveta Banke Slovenije iz prvega odstavka tega člena, lahko Svet Banke Slovenije do izteka mandatov članov Sveta Banke Slovenije nadaljuje s svojim delom v sestavi več kot devetih članov.

75. člen
(Denarna enota Republike Slovenije)

(1) Datum uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije se določi z zakonom.

(2) Z dnem uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije določajo obveznost za izdane bankovce po tretjem odstavku 7. člena tega zakona pravila statuta ESCB in ECB in na njegovi podlagi sprejeti predpisi.

76. člen
(Razveljavitev predpisov)

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehajo veljati:

1. zakon o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I),
2. odlok o načinu izvajanja nadzora Državnega zbora Republike Slovenije nad poslovanjem Banke Slovenije (Uradni list RS, št. 7/99).

77. člen
(Uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, razen določb 10. poglavja, ki začnejo veljati z dnem začetka članstva Republike Slovenije v Evropski uniji in določb 11. poglavja, ki začnejo veljati z dnem uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 19. junija 2002

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor

Zadnja sprememba: 05.07.2002

Zbirke Državnega zbora RS - sprejeti zakoni